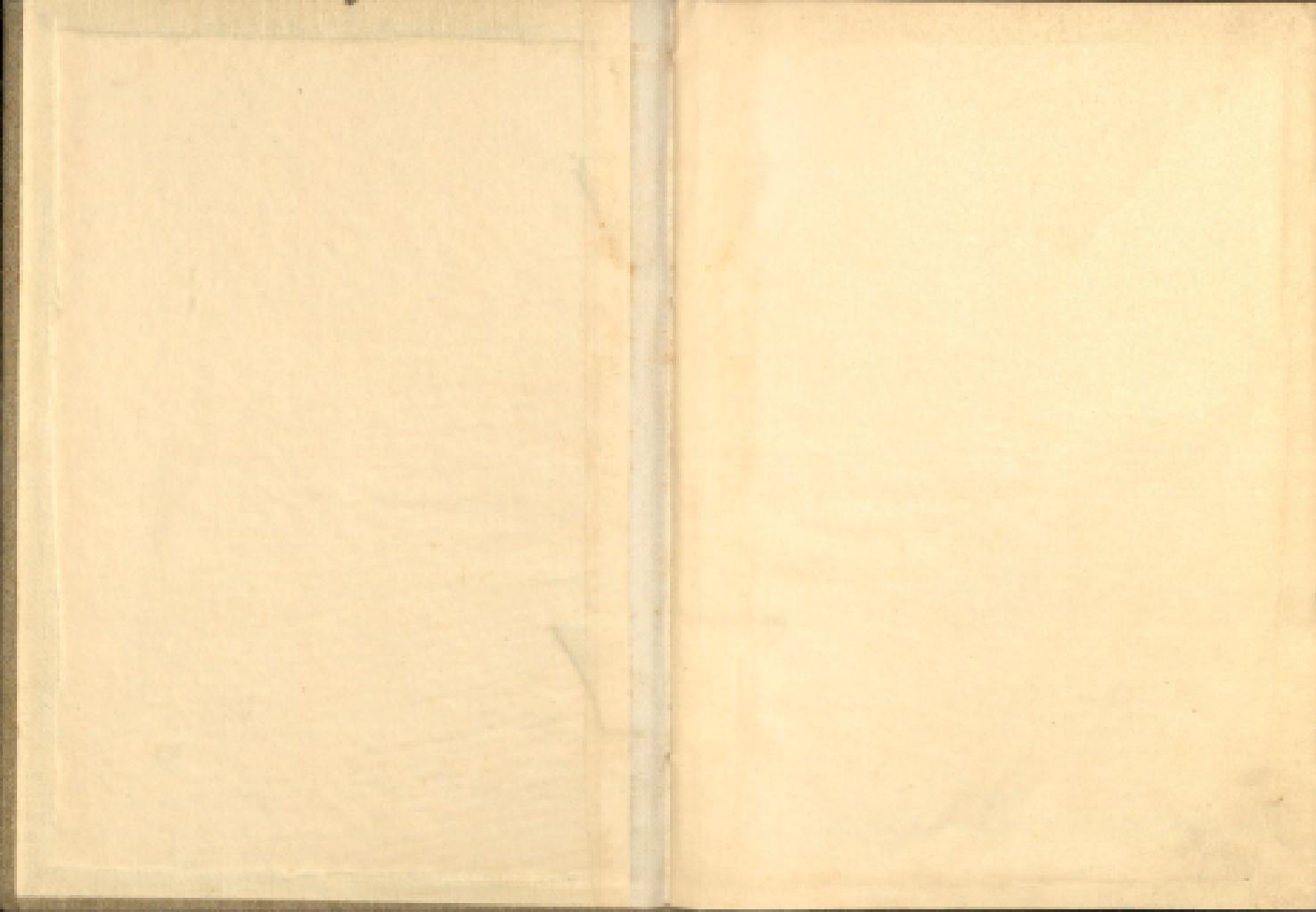

4877

J. Starzyński, W. Siężki, Z. Klinke.

GRY SPORTOWE

PIŁKA KOSZYKOWA. PIŁKA LATAJĄCA.
SZCZYPIONIAK. PALANT. W DWA
OGNIE. PODAJ DALEJ! KWADRANT.

„STER”
WYDAWNICTWO HARCERZY WARSZAWSKICH

PRZEDMOWA.

W dobie obecnej, po silnych wstrząsach wojennych w całej Europie zauważa się wzroszony兴趣 na polu wychowania fizycznego.

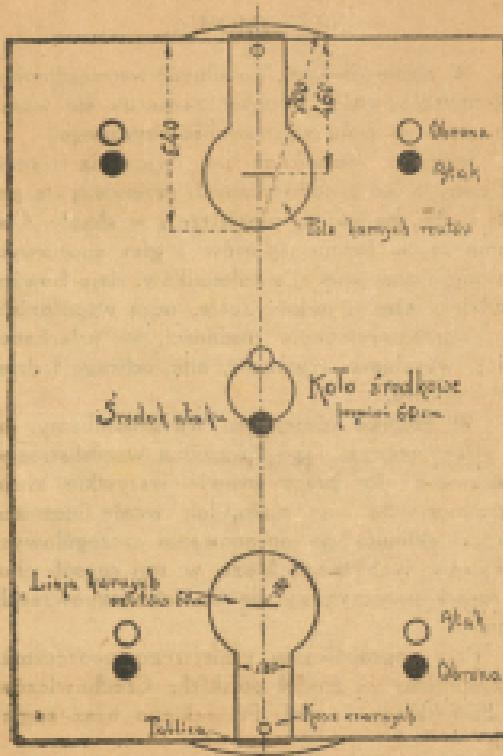
Jesteśmy świadkami jak ćwiczenia fizyczne z dusznych sal gimnastycznych przenoszą się pod gole niebo, na świeże powietrze i w słońcu. Ćwiczenia te w formie sportów i gier sportowych znajdują coraz więcej zwolenników, dają bowiem młodzieży chęć i radość życia, uczą współdziałania i przewyciągania trudności, w szlachetnej walce, wyrabiają odporność, siłę, odwagę i dzielność życiową.

W zbiorku niniejszym uwzględniliśmy gry w piłkę ręczną, jako ćwiczenia wszelkostronne, zmuszające do pracy prawie wszystkie grupy mięśniowe. Są one mało, lub wcale niezranne, i to nas skłoniło do opracowania szczegółowych przepisów tych gier. Może w ten sposób choć w części przyczynimy się do ich rozpowszechnienia.

Przy opracowaniu niniejszego podręcznika korzystaliśmy ze źródeł polskich: Czechowicznego, Sikorskiego i prof. Piaseckiego oraz angielskich.

KURATORJUM
Obrony Szkolnego Lubelskiego
CENTRALNA BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA

4877-5 4877

Bruksko do Piłki koszykowej.

Piłka koszykowa.

Gra w piłkę koszykową jest gra par excellence sportowa. Na Zachodzie Europy i w Ameryce rozpowszechniła się ogromnie i jest tam ulubiona gra nie tylko chłopców i dziewcząt, ale i dorosłych.

1. Cel gry.

Celem każdej drużyny jest zdobyć jak największą liczbę punktów przez wrzucanie piłki do kosza przeciwnika, starając się jednocześnie nie dopuścić do tego, żeby piłka przeszła do rąk graczy przeciwnej partii.

2. Boisko.

Patrzrys. bruska.

Wymiary. Boisko stanowi prostokąt z dwoma bokowymi wygięciami granic (boków krzyżowych). Ograniczone jest liniami dobrze widocznymi o szerokości co najmniej 5 cm. Wymiary prostokąta są następujące: największe 27,3 m. \times 18 m., najmniejsze 18 m. \times 10 m.

Przeszkody. Boisko winno być wolne od jakichkolwiek przeszkód, granice jego muszą się znajdować w odległości przynajmniej 1 metra od przedmiotów takich, jak ściany, barierki, trybuny i t. p.

Nazwa granic. Granice dłuższe nazywają

się — bocznymi, granice zaś boków krótszych — koszowymi.

Granice koszowe wyznaczają się w następujący sposób. Należy z punktu przecięcia osi podłużnej boiska z linią ograniczającą pole karnych rzutów promieniem równym 7 m. zakreślić łuk. Caść jego, która znajdzie się ponad krótszym bokiem prostokąta, wyznaczy nam właściwą granicę.

Koło środkowe. Koło środkowe musi mieć promień równy 60 cm., jego środkiem jest środek boiska piłki koszykowej.

Linie karnych rzutów. Linie karnych rzutów powinny mieć 60 cm. długości i $\frac{2}{3}$ /cm. szerokości. Ich środki muszą leżeć na osi podłużnej boiska. Muszą być one nakreślone do siebie równolegle w odległości 4 mtr. 55 cm. od wewnętrznych brzegów krótszych boków prostokąta.

Szczegły karnych rzutów. Ścieżki karnych rzutów powinny być oznaczone na boisku prostokątne do granic koszowych w odległości 90 cm. z każdej strony osi podłużnej boiska.

Linie te kończą się polem karnych rzutów, zakreślonym promieniem 1 mtr. 80 cm. ze środka linii karnych rzutów.

Tablice. W środku krótszych boków prostokąta są umieszczone tablice drewniane z koszami. Tablice te są prostokątami o bokach 1,80 cm. szerokości na 1,20 wysokości. Powinienej jest, aby tablice były pomalowane na biało, konieczne zaś muszą być zupełnie gładkie.

Tablice winny być tak umieszczone, aby ich brzeg dolny był zupełnie równoległy z ziemią. Siedek ich musi leżeć na osi podłużnej boiska.

Kosze. Kosze są wykonyane z siatki sznurkowej zawieszonej na pierścieniach metalowych

o średnicy 45 m. Kosze nie posiadają dna, aby piłka mogła z nich wypadnąć.

Pierścienie mosiążowe będące przytrzymywane do tablic, na wysokość 30 cm. od dolnej krawędzi tablicy. Są one podtrzymywane przez poziome ramie metalowe długości 15 cm., wyprowadzone w obwód pierścienia.

Kosze wraz z tablicami umieszcza się tak, aby pierścieniach znajdował się na wysokości 3 metrów ponad poziomem boiska.

3. Przybory.

Piłka. Do gry w piłkę koszykową potrzebna jest jedynie piłka okrąglą, sporządzoną z pełnerza gumowego pokrytego skórą. Obwód jej wynosi od 75—80 cm., a waga 550—650 gramów.

4. Gracze.

Drużyna. Każda drużyna liczy 5-ciu graczy, z których jeden jest kapitanem.

Kapitan. Jego obowiązki i władze. Kapitan reprezentuje swoją drużynę, kieruje nią i sprawdza jej gry. Przed rozpoczęciem gry komunikuje sędziemu imiona i nazwiska, numery oraz miejsca graczy i zastępców. Z tytułu swojej władzy może zwiercielić się o wyjaśnienia do sędziego i otrzymać żądane wyjaśnienie.

Zastępcy. W razie braku, usunięcia lub rejtelia z boiska gracza, miejsce jego zajmuje zastępca. Przed wejściem na boisko musi się on zgromić do sędziego i podać szczegółów, których ugadła z nim. Zastępca przed przerwaniem gry przez sędziego, nie może wejść na boisko a tem bardziej uczestniczyć w grze. Sędzia w razie konieczności zastąpienia jednego z graczy przez in-

nego może gry nie przerywać, jeśli uważa, że byłby to za szkodę dla kimkolwiek strony.

Roztaczanie gazu i patra ręce. bokiem.

5. Sędzia i jego powołanie.

Sędzia, jego obowiązki i władza. Sędzia musi być bezstronny i znać dobrze zasady gry.

Sędzia gry rozpoznaje, on decyduje, kiedy piłka jest w grze, a kiedy jest spalona, do kogo ona należy i kiedy zdobyto kosz; on także stwierdza popełnione błędy (faule), nakłada kary, dopuszcza do gry następców i przesywa grę, o ile jest to konieczne.

Po połowie i całe grze ogłasza oficjalnie wyniki, po 2-giem ogłoszeniu obowiązki jego końca się.

Sędzia usuwa z gry gracza, który zrobił w czasie jej trwania 4 błędy „osobiste” lub 1 błąd dyskwalifikujący.

Sędzia także rozstrzyga kwestię sporną, których nie uwzględniono w nimniejszych prawidłach.

Pomocnik sędziego. Pomocnik sędziego może zwracać uwagę na graczy znajdujących się na boisku, ale nie będących w bezpośrednim kontakcie z piłką. Pomocnik zwraca uwagę sędziego naauważone przez siebie szczegółły.

Pisarz. Pisarz zapisuje zdobyte kosze i popełnione błędy i zaznacza je w swych zapisach „osobiste” i „dyskwalifikujące”. Zawiadamia natychmiast sędziemu, gdy który z graczy popełni po raz 4-ty błąd „osobisty”. Zapisy jego stanowią podstawę do przedawnego obliczenia wyników.

Mierzenie czasu gry. Jeden z pomocników sędziego zajmuje się mierzeniem czasu. Notuje on, kiedy gra się rozpoczęła, odlicza przerwy

w grze, zarządzane przez sędziego, daje sygnał o upływie połowy czasu, lub całej gry.

Przerwanie gry. Z chwilą gdy upływa czas zakończenia połowy lub całej gry, sędzia daje sygnał i natychmiast gra zostaje przerwana, sędzia jednak winien baczyć by podany przez niego sygnał nie nastąpił w chwili ruchu piłki do kosza.

Uwaga. Podjęciem jest, aby przy rozgrywkach mniejszej ważnych, pewne funkcje łączyć ze sobą tak, aby ograniczyć liczbę osób występujących w charakterze oficjalnym.

6. Wyjście na wypadek.

Zdobycie kosza. Dobycie kosza polega na wrzuceniu piłki do kosza przeciwniej drużyny.

Gracz „poza granicami”. Gracz jest „poza granicami”, gdy którakolwiek z części jego ciała dotyka linii granicznej lub ziemi poza boiskiem. Linie granic koszowych oraz granice boczne ograniczają w tym wypadku boisko.

Piłka „poza granicami”. Piłka jest „poza granicami” gdy dotkniesi linii granicznej lub ziemi poza boiskiem, albo, gdy dotknięta przez gracza „poza granicami”.

„Piłka ujęta”. „Piłka ujęta” ma miejsce wówczas, gdy dwóch przeciwników = graczy trzyma jednocześnie piłkę tak, że jest ona unieruchomiona.

Błąd „Błąd” (faul) jest to pogwałcenie przepisów gry, powodujące karę.

Piłka „spalona”. Piłka jest „spalone” i gra ustaje, dopóki piłka nie wróci do gry w sposób wskazany przez sędziego.

a) gdy został kosz zdobyty. (Piłka wraca do gry ze środka)

- b) gdy piłka zostanie wyrzucona „poza granice”
- c) gdy sędzia stwierdził „ujecie piłki”
- d) gdy sędzia przerwał gry
- e) gdy sędzia stwierdził błąd
- f) po każdym z dwóch karnych rzutów w następcie t. zw. „podwójnego błędu”. (Piłka ze środka)
- g) po wycofaniu czasu gry
- h) po nieprawidłowym karnym rzucie. (Piłka ze środka).

Bieganie z piłką. Posunąć się w biegu z piłką w ręce więcej niż o 1 krok nie wolno.

Rzut karny. Rzut karny do kosza jest przywilejem, który otrzymuje drużyna. Polega on na rzucaniu piłki do kosza wprost z linii karnych rzutów, przy czem gracze przeciwniej partii nie wolno przekradzać rzucającemu.

Błąd osobisty. Błąd osobisty jest to pogwałcenie przepisów przez gracza lub też wrogie pełnienie czynu nietaktownego wobec gracza lub graczy przeciwniej partii (np. podstawić nogi, pchnięcie i t. d.).

Błąd dyskwalifikujący. Błąd dyskwalifikujący zaś jest to błąd, polegający na nieokreślonej grze gracza do tego stopnia, że sędzia musi gracza z gry wykluczyć.

Błąd dwustronny. Dwustronny błąd liczy się wówczas, gdy obydwie drużyny popełnią błąd jednocześnie.

7. Czas trwania gry.

Czas trwania gry. Gra rozpada na 2 części przedzielone 10 minutową przerwą, każda część trwa 20 minut. Jest to tak zwany normalny czas gry; po porozumieniu się jednak kapitanów oby-

dwoj drużyn czas normalny gry może być przedłużony. W razie popełnienia błędu przez któregokolwiek z graczy w momencie poprzedzającym sygnał sędziego, na zakończenie czasu gry automatycznie przedłuża się celom dania możliwości wykonania rzutu karnego.

Uwaga: Czas gry dla młodszych graczy można dowolnie zmieniać i dawać częstsze przerwy.

Prowadzenie gry. Sędzia w pewnych wypadkach, gdy np. wynik gry nie został rozstrzygnięty, na wyraźne żądanie graczy obydwóch drużyn może zarządzić przedłużenie gry na 5 minut, albo też tyle 5 min. okresowe, ile ich potrzeba do rozstrzygnięcia gry.

8. Oznaczenie wyników.

Punkty. Zwykle zdobycie kosza liczy się jako 2 punkty, zdobycie zaś kosza z karnego rzutu — 1 punkt.

Ogólny wynik gry otrzymuje się ze zsumowaniem punktów każdej drużyny. Stanunek sum tych punktów przedstawia ostateczny rezultat gry.

Zwycięstwo. Zwycięstwo osiąga ta drużyna, której suma punktów przewyższa przynajmniej o 2 sumę punktów przeciwnika. W przeciwnym razie gra jest nierozstrzygnięta.

O przedłużeniu gry patrz powyżej.

9. Przedziały gry.

Rozpoczęcie gry przez sędziego. Gra rozpoczęta sędzią, podrzucając piłkę między 2-ma graczy (średkami ataków) przeciwnych partji.

W kole środkowym każdy gracz w środku musi stać na swojej połowie koła środkowego z jedną ręką założoną w tył. Ręka ta musi po-

zostać w tem położeniu tak dugo, póki jeden z graczy nie doknie piłki ręka.

Pozostali gracze na boisku mogą przyjąć dowolną postawę, byle nie przeszkadzającą sędziemu i środkom ataków.

Sędzia musi podrzuścić piłkę tak, aby ona podleciała wyżej niż skaczący gracz mógłby ją doścignąć, i aby spadła między graczy w środku.

Gdy sędzia rozpoczyna lub wznowia grę ze środka, powinien zagwiździć w chwili, gdy piłka osiągnie swój punkt najwyższy, poczem musi być ona odbita przez jednego lub obu graczy w środku i to swobodną ręką.

Jeżeli piłka upadnie na ziemię, nie zostawiając dookoła przez żadnego z dwóch rozpoczęjących graczy, sędzia zaczyna grę powtórnie w powyższej wskazany sposób.

Przebieg gry. Atak. Po rozpoczęciu gry każdy z graczy atakuje stara się chwycić piłkę, pilnując swojego miejścia. Pochwycona piłka podając natychmiast drugiemu graczwui ze swojej partii, zbliża się do kosza, a w razie otrzymania piłki do rąk swoich ponownie, w odpowiedniej chwili rzuca ją do kosza i t. d.

Obrona. Zadanie obrony polega na tem, że stara się ona odebrać piłkę atakowi przeciwnej partii, przeszkadzając mu w rzucaniu do kosza, a chwycać piłkę, jak najsztybciej przerzucić ją do swego stanu.

Bieganie i stanie z piłką. Biegać z piłką nie wolno, stąd w miejscu natomiast trzymając w rękach piłkę, można bez ograniczenia czasu.

Odbijanie piłki o ziemię. Odbijaj piłkę o ziemi „kołkować”, biegając z jednego miejsca na drugie wolno tylko graczy w ataku nie więcej

niz 1 raz, i to tylko wówczas, gdy gracz z piłką chce się zbliżyć do kosza, aby udogodnić sobie rzut do niego.

Pozatem piłka może być rzucona, toczena i t. d. w jakimkolwiek kierunku, byleby tylko nie dostała się do rąk tego samego gracza, zanim drugi gracz jej nie doknie.

Przerwanie gry w czasie jej trwania. Sędzia, widząc wykroczenie lub w innych wypadkach, jak np. w czasie obrażenia gracza, albo na prośbę jednego z kapitanów drużyn, może zarządzić przerwę gry. Nie powinna być jednak ona dłuższa nad 2—3 minut, i nie może tych przerw żadna z drużyn nadużywać.

Po przerwie sędzia wprowadza piłkę do gry w miejscu w którym ona się znajdowała w chwili zarządzenia przerwy, i to między dwoma najbliższymi graczy w sposób analogiczny do rozpoczęcia gry ze środka.

Pomocnik sędziego obliczający czas powinien czasu zużytego na przerwy nie wliczać do czasu trwania gry.

Wybór koszyów. Partia zaproszona ma prawo wyboru koszyków w pierwszej pół—grze. W drugiej połowie partie zmieniają swe kosze.

Przerwa główna. W czasie przerwy głównej, między pół—grami, na 3 minuty przed rozpoczęciem następnej połowy, kapitanowie winni zgłosić się do sędziego. Jeśli w minucie potem, która z drużyn nie jest gotową na boisku, drużyna przeciwna rozpoczęta grę tak, jak gdyby obydwie drużyny znajdowały się na swych miejscach,

Wprowadzenie piłki do gry ze środka. Ze środka piłkę wprowadza się do gry w następujących wypadkach:

- a) na początku każdej połowy gry
- b) po zdobyciu kosza
- c) gdy piłka zatrzyma się między podporami kosza,
- d) po ostatnim karnym rzucie pozy obustronnym będzie.

Wprowadzanie piłki do gry z „poza granic”. Jeżeli podczas gry piłka zostanie wyrzucona „poza granice” — gra zostaje przerwana gwizdkiem przez sędziego i piłkę wprowadza wówczas do gry najbliższy przeciwnik tego gracza, który wyrzuca piłkę „poza granice”. Gracz ten staje w miejscu, gdzie piłka przeszła granice boiska i stedy, nie ruszając swych nog z miejsca, rzuca, odbija lub toczy piłkę do innego gracza ze swojej partii na boisko. Zaraz potem wchodzi na boisko i bierze udział w dalszej grze.

Zadem z graczy nie może się znajdować w mniejszej odległości od wyrzucającego piłkę z „poza granic” — jak 1 metr.

Jeżeli sędzia nie może wskazać, kto ostatni dotknął piłkę, nim ona przeszła granice, wprowadza ją do gry, podrzucając między 2-ma najbliższymi graczami z tego miejsca, z którego piłka wyleciała z boiska.

„Ujęcie” piłki. W wypadku, gdy sędzia skonstataje „ujęcie piłki”, zostaje ona wprowadzona do gry w sposób analogiczny do stosowanego na poczatku gry.

Błąd i rzut karnej. O ile sędzia skonstatował błąd u któregokolwiek z graczy, musi gra nastąpić przerwać, a piłkę umieścić na linii karnych rzutów właściwej partii. Rzut do kosza musi nastąpić w ciągu 10 sekund po umieszczeniu piłki na linii. „Strzelac” do kosza może kazić z graczy ataku.

Po zdobyciu kosza piłka powraca do gry ze środka, gdy zaś mimo kosza, gra się nią natychmiast dalej, z wyjątkiem:

- a) obustronnego błędu

b) gdy ma nastąpić szereg karnych rzutów, za błędy popełnione przez różnych graczy tej samej drużyny jednocośnie.

II. Brak przekroczenia i kary.

Nie zaliczenie zdobycia kosza. Zdobycie kosza liczyć się nie będzie:

- 1) gdy gracz wrzuci do kosza piłkę spalonej
- 2) gdy podczas karnego rzutu którykolwiek z graczy partii, na rzeczą której sędzia przyznał rzut karny, przekroczy linię ograniczającą pole i telecę karnych rzutów zanim piłka dotknie kosza lub tablicy.

Jeżeli zaś przekroczy te gracze gracz partii przeciwcnej, rzut karny zostaje powtórzony.

- 3) o ile gracz ma wykonanie karnego rzutu zuijże więcej niż 10 sekund.

Wyrzucenie piłki z „poza granic” przez gracza przeciwniej drużyny. Piłka zostaje wyrzucona przez gracza przeciwniej partii z „poza granic” gdy gracz:

- 1) wyrzuci je „poza granice”
- 2) dotknie piłki po wyrzuceniu przez siebie „poza granice”, przed dotknięciem jej przez innego gracza.

3) trzymać będzie w rękach piłkę, wyrzucając ją z „poza granic” dłużej niż 5 sekund przed wyrzuceniem.

III. Straty i kary.

Strata „osobisty”. Graczowi nie wolno:

- 1) biec z piłką, odbijając ją pięcioma, od不知不acj ją o ziemię („kozlowską”).

- 1) poruszać ręką złożoną na plecy przy wyrzucaniu piłki przez sędziego.
- 2) przeszkadzać graczom boiska bez powodu.
- 3) pchnąć, podstawić nogę, lub objąć z tyłu gracza przeciwniej partii.
- 4) przeszkadzać w rzucie karnym do kosza,
- 5) w ogóle przeszkadzać biegowi gry w jakikolwiek sposób.

W razie przestępstwa któregokolwiek z tych punktów sędzia zarządza rzut karny na korzyść przeciwniej partii.

W punktach 4 i 6 sędzia może zarządzać nowy podwójny rzut karny za jedno przestępstwo.

Błąd „dyskwalifikujący”. Gracz nie może grać na tyle nieokrzesanie, żeby to się szkodziło zdrowiu pozostałych graczy, nie może też gwałcić przepisów gry. W razie gdyby gracz popełnił podobne wykroczenie, sędzia może uznać to za błąd „dyskwalifikowany” i gracza z gry wykluczyć.

12. Wskazówki techniczne.

Checąc prowadzić grę w piłkę koszykową, należy przedwczesnym dobrze zapoznać się z przepisami.

Pierwsze zaprawianie graczy do gry polega na przyzwyczajeniu ich do rzucania piłki silem i w prostym kierunku do właściwego gracza tak, aby w możliwie krótkim czasie piłka przeszła swoją drogę. Nigdy zaś nie powinno się grać t. zw. „balonami” t. j. wyrzucając piłkę w górę. Należy także graczy przyzwyczaić do chwytyania piłek silnie truczych.

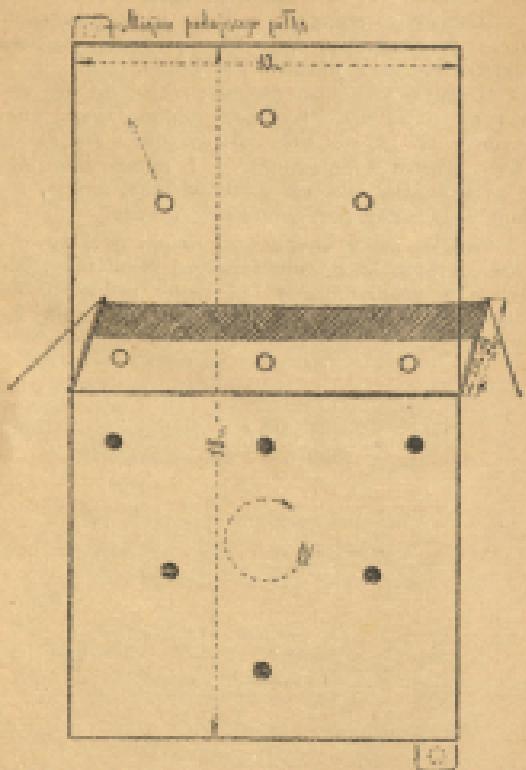
Ponieważ biegać z piłką, ani też jej wiążej

niż 1 raz „kołować” nie wolno, prowadzący grę musi zwrócić na to baczną uwagę.

Dalszym etapem będzie przyzwyczajenie graczy do rzucania karnych i w ogóle rzucania piłki do kosza, z miejsca i w biegu.

Dopiero wówczas można przejść do gry całą drużyną. Gra musi być prowadzona żywo, energicznie. W czasie gry najważniejszą ręczą jest t. zw. „obstawianie graczy” t. j. pilnowanie swojego przeciwnika, gdy on piłkę posiada, a jego znakowanie, gdy piłka jest w rękach gracza.

Gra w piłkę koszykową dzięki swej żywiości może się stać łatwo ulubioną grą młodzieży. Niewielkie wymiary boiska powinny pobudzić inicjatywę do budowy własnego placu do piłki koszykowej.

Pilka latająca

Boisko pilki latającej i rozstawienie graczy.

Gra w pilkę latającą może być z wielkim pozykiem uprawiana przez młodzież, a szczególnie przez młodszych chłopców i dziewczęta.

1. Cel gry.

Celem gry jest przerzucić piłkę, odbijając ją dłoimi, na pole przeciwnika i to w taki sposób, aby im utrudnić odbicie posowne piłki ponad siatkę. Zadaniem każdej partii jest zdobyć jak największą ilość punktów przy przerzucaniu piłki ponad siatkę.

2. Boisko.

Patrz rys. boiska.

Boisko stanowi prostokąt o wymiarach nie większych nad 10 mtr. szerokości na 10 mtr. długości. Powierzchnia jego powinna być zupełnie wolna od przeszkód utrudniających grę.

Boisko musi być oznaczone dobrze widocznymi liniami szerokości na 5 cm., w połowie jest ono przedzielone linią, która wyznacza miejsce zawieszenia siatki, i dzieli w ten sposób boisko na połowy o bokach 10 mtr. \times 9 mtr.

3. Przykłady.

Siatka. Na przykłady do gry składają się siatka i piłka. Siatka winna być 90 cm. szeroko, długość jej zależy od szerokości boiska. Oczko jej muszą być tak małe, żeby piłka nie mogła się przez nie przedostać. Siatka winna być silnie naciągnięta. Środkowy punkt górnego brzegu zawieszonej siatki powinien znajdować się na wysokości 2 m. 40 cm. nad poziomem ziemi (czyli dolny brzeg musi być oddalony o 150 cm. od ziemi).

Piłka. Do gry w piłkę latającą, używa się piłki okrągłej, sporządzonej z pęcherza gumowego, pokrytego skórą. Obwód piłki winien wynieść 63—70 cm., waga zaś 220—270 gramów.

4. Gracze.

Liczba graczy. W oficjalnych zawodach drużyna winna liczyć 6 graczy.

Zastępcy. Zastępca może zająć miejsce gracza, jedynie wówczas, gdy piłka jest „spalonej”; przedtem jednak musi się zgłosić do sędziego.

Rozstawienie graczy: patrz rys. boiska.

5. Sędzia i jego pomocnicy.

Sędzia. Sędzia jest najwyższą instancją w czasie trwania gry. On decyduje, kiedy piłka jest „spalonej”, przyznaje punkty, stwierdza przekroczenie granicy boiska przez piłkę i nakłada kary za gwałcących przepisy gry.

Sędzia notuje punkty przyznane drużynom. Jego zapisy są podstawa do urzędowego obliczenia wyniku gry.

Sędziowie boczeni. Sędzia mało, (nie musi!), mieć dwóch pomocników, „sędziów bocznych”. Zajmują oni stanowiska w dwóch przeciwnieństwowych

rogach boiska i baczą, czy piłka padła na linię lub przeszła granice boiska. Swoje spostrzeżenia komunikują natychmiast sędziemu.

Sędzia „boczeń” może także sprawdzać pozaek zmian graczy po straceniu piłki.

6. Wyjście wstępne.

Kolejność podawania i zmiany. Kolejność, w jakiej gracz podaje piłkę, podbijając ją ręką, na pole przeciwnika, nazywana jest „kolejnością podawania”.

Kolejna zamiana miejsca między graczymi nazywa się „zmiana”.

Podawanie piłki. Podawaniem piłki nazywamy podbiście jej przez t. zw. podającego na boisko przeciwnika. Podający musi stać obiema nogami poza tylną granicą boiska.

Punkt. Punkt sędzia zalicza przeciwniej partii, gdy partia nie zdolała odbić piłki podowanej przez przeciwnika we właściwy sposób.

Przejście piłki. Gdy partia nie zdolała odbić piłki podowanej przez siebie, ale przerzuconej przez przeciwnika przez siatkę z powrotem, sędzia zarządza t. zw. „przejście piłki”, piłka wtedy przechodzi do przeciwnika, który po gwizdku sędziego ja podaje, jednak punktu żadnej ze stron się nie liczy.

Przeszła granicę. Piłka „przeszła granicę”, gdy dotknęła ziemi poza obrębem boiska.

Spalonej piłki. Piłka jest „spalonej”, gdy dotknęła ziemi w obrębie boiska, lub też gry przerwał sędzia. Musi być ona wówczas przez podawanie, na nowo oddana do gry.

7. Czas trwania gry.

Czas trwania gry. W piłkę latającą gra się zasadniczo do 15 punktów.

Przy zawodach poważniejszych gra się „rozgrywką”, „rewanż” i „ostateczną rozgrywką”. Wszystkie trzy, albo też dwa zwycięstwa jednej z drużyn decydują o przyznaniu jej przez sędziego ostatecznego zwycięstwa.

8. Obliczanie wyników.

Słabe podawanie. Jeżeli przy podawaniu piłki nie przejdzie ponad siatkę, a o nią uderzy i spadnie na boisko podającej strony – piłka przechodzi do przeciwników, ale punktu im się nie liczy.

Dotknięcie siatki przez piłkę. Jeżeli piłka, przy podawaniu (tylko) przelatując nad siatką dotknie jej, powtarza się podawanie piłki.

Linia. Jeżeli piłka przeleci nad siatką i padnie na linię graniczną przeciwnika, piłka uważa się za dobrą sędzia przyznaje punkt stronie podającej. Gdy piłka w powyższej wskazany sposób padnie na linię boiska strony podającej piłkę, sędzia zarządza tylko „przejęcie piłki”.

O zaliczeniu punktów i przejęciu piłki do przeciwnika patrz w 6 wyjaśnienia wstępne.

9. Przepisy gry.

Wybór boiska. Kapitanowie drużyn losują między sobą, kto wybiera boisko.

Rozpoczęcie gry. Po rozstawianiu graczy, podaje piłkę po raz pierwszy strona, która nie miała wyboru boiska. W następnych grach gry rozpoczyna zawsze ta drużyna, która w poprzedniej przegrała.

Gracz, mający podać piłkę, musi stać poza tylną linią granic boiska w prawym lub lewym

gracza Podającego.
Np. Uderzą Słuchem lub.

rogu, i stamtąd, podbijając dłońią piłkę, przerzuca ją na przeciwną stronę siatki.

Przebieg gry. Przeciwnicy starają się piłkę odbić jedną ręką lub obydwoma, przy czym nie wolno jest dotknąć piłki 2 lub więcej razy kolejno, nim innego gracza piłki nie dotknie. Jeżeliby coś podobnego się zdarzyło, piłka uważana jest za „spaloną” i przechodzi do przeciwników.

Wyrzucenie piłki „poza granice”. Piłki lecącej „poza granice”, a wyryzuconej przez przeciwnika nie powinno się przyjmować. Jeżeli jednak gracz strony przyjmującej piłkę dotknie jej lub odbije tak, że jego współgrający nie będą jej mogli przerzucić na boisko przeciwnika, piłka uważa się za przyjętą. Przyjęta piłka poza obszarem granic, ale przerzuciona na boisko przeciwnika uważa się za dobrą.

Przy liczeniu punktów zawsze należy pamiętać o jednym, że „przejęcie piłki” następuje wtedy, gdy partia podająca piłkę w jakikolwiek jej strału, – punktu wówczas przeciwnikowi się nie liczy. Punkt zasi wówczas tylko otrzymuje podająca piłkę partia, gdy przeciwnik nie zdola jej we właściwy sposób odbić.

Zmiana. Po kaźdym utraceniu piłki gracze parują, która piłkę straciła, przesuwają się o jedno miejsce na prawo.

10. Przekroczenia i kary.

Przekroczenia. Gracz nie może:

- 1) dwukrotnie podbiąć piłki raz po razu.
- 2) chwycić piłki.
- 3) sięgać przez (nie ponad) siatkę do piłki.
- 4) wogule dotknąć siatki.

5) podawać piłkę po raz drugi pomimo zmiany miejscy pozostałych.

6) czynić uwagi o graczech przeciwnnej drużyny.

7) kwestionować decyzje sędziego, i odrywać się o nim niewłaściwie.

8) wyjść z boiska przed ukończeniem gry.

9) wogół przekaradzać przebiegowi gry, i zwalczyć przepisy.

Kary:

za punkty: 1, 2, 3, 4, 5 — przejęcie piłki do przeciwników.

za punkty: 6, 7, 8 i 9 — przyznanie przeciwnikowi punktu, a w razie powtórzonego wykroczenia, gdy widać głębie gracza i gdy sędzia uważa to za właściwe, — usunięcie jednoanego gracza z gry.

II. Wskazówki i wyjaśnienia.

Cheść grać dobrze w piłkę latającą, należy przyzwyczaić do odbijania jej nie pięcią, a dlonią, a nawet dłońmi.

W każdej drużynie każdy gracz powinien się przyzwyczaić do podawania innym graczom tej samej drużyny piłki, gdyż przy opieraniu się, w grze nożnej wyzywki słabsze strony przeciwnika, i podając piłkę między sobą, w odpowiedniej chwili przerzucać piłkę poprzez siatkę do niespodziewających się jej przeciwników.

Gra musi być żywa, piłka jak najprzecież winna padać na ziemię, gra będzie wówczas interesująca i wszyscy będą nią zajęci.

Szczypiorniak *)

Niniejsza gra opiera się na prawidłach piłki nożnej, z tą jednak czasadniczą różnicą, że grający, z wyjątkiem bramkarza, piłki nie podbijają nogą, lecz rzucają przy pomocy rąk lub odbijają głową.

1. Przyber

Piłka nożna, której obwód wynosi 65—72 cm., a waga przy rozpoczęciu gry 370—420 gr.

2. Boisko.

Boisko do gry posiada 80—100 m. długości, 50—70 m. szerokości. Podrodku krótszych boków wklepuje się 2 bramki mające 7,5 m. szerokości i 2,4 m. wysokości. Boisko dzieli się linią wraz z na dnie równie częstymi i przy bramkach wyznacza się pola bramkowe i pola karne, na środku koło, w narożnikach luki; wymiary tych pól i linii — jak w piłce nożnej.

3. Cel gry.

Celem gry dla każdej partii jest wrzucenie piłki w bramę przeciwników.

*) Nazwa gry pochodzi od Szczypiorów, gdzie w okresie koncentracyjnym i. p. Henryk Świdnicki gra powstała po raz pierwszy wprowadził w życie.

4. Gra.

Gra trwa dwa razy po 25 min. z przerwą 5 min. Po przerwie partie zmieniają pole gry.

5. Gracze i ich czynności.

W grze bierze udział 22 graczy, po 11 w każdej partii. Grający dzielą się: 1) na napastników (pięciu), ich celem jest wrzucić piłkę w bramę przeciwną, 2) pomocników (trzech), którzy mają piłkę podawać napastnikom po ewentualnym odbiciu stronie przeciwnnej, 3) obroniarów (dwóch), których zadaniem jest oddalić piłkę od swojej bramki i wreszcie 4) bramkarza, który broni bramki przedatakami przeciwników.

6. Prasida gry.

1. Aby zdobyć bramę, napastnicy z pomocnikami muszą tak umiejsciwiać podawać sobie piłkę, żeby zbliżyć się do bramy przeciwnej, a nie stracić piłki po drodze.

2. Posiadacz piłki nie może z piłką biec, o ile jednak otrzymał piłkę wbiegając, wolno mu najwyżej posunąć się o dwa kroki.

3. Bramka jest zdobyta jeśli piłka całym obwodem przejdzie poza bramkę.

4. Trzymać piłkę wolno nie dłużej niż 3 sekundy.

5. Wytrącać piłkę z rąk przeciwnikowi wolno, nie można natomiast wydzielać jej siły.

6. Gra rozpoczyna się rzutem piłki z punktu środkowego w kierunku bramki przeciwniej, przeciwnicy muszą stać poza kołem środkowym i linią środkową.

7. Gdy piłka zostanie wywrzucona przez kogokolwiek z graczy poza granice boczne boiska, wrzuca ją na boisko gracz strony przeciwniej z te-

go miejsca linii bocznej, przez które piłka wyleciała.

8. Gdy piłka zostanie wywrzucona poza linię bramkową, to, o ile wybór ją przeciwnik — rzuca bramkarz z narożnika linii bramkowej, o ile zaś kto z własnych graczy, wtedy następuje rzut z rogu.

9. Jeżeli gracz na ciekiem polu rzuca piłkę w kierunku bramki przeciwniej, gdy między nim a bramą znajdują się trzech przeciwników, wtedy jest spalony i stronie przeciwniej przystosuje rzut wolny.

10. Nie wolno podczas gry: a) podstawać nogę przeciwnikowi, b) napadać na przeciwnika z tyłu, c) maskakiwać, d) nadepływać, e) trzymać piłkę w rękach dłużej niż 3 sek., f) umyślnie dotykać piłkę nogą (wyjątek — bramkarz), g) wydzielać piłkę siłą.

Za wykroczenia powyższe daje się przeciwniej partii rzut karny, o ile fakty wydarzyły się na polu karne i rzut wolny o ile wykroczenie popełniono na innym polu.

11. Rzutu wolnego dokonywa się z tego miejsca, na którym błąd został popełniony, przy czym przeciwnicy nie mogą stać bliżej piłki niż 9 metrów.

12. Rzut karny wykonywa się z linii pola karnego, przy czym wszyscy gracze za wyjątkiem bramkarza, muszą stać poza tą linią.

13. Jeżeli gra została dla jakichkolwiek powodów przerwana, mimo że piłka nie wyszła poza granice boiska, wtedy sędzia z tego miejsca gdzie grę przerwano, rzuca piłkę w górę i tym sposobem wprowadza ją z powrotem w grę.

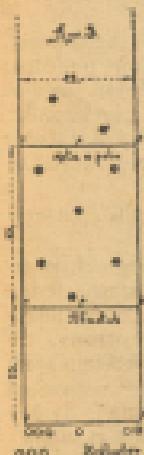
Sędzia.

Każda gra powinna się odbywać w obecności sędziego, który dobiera sobie do pomocy 4-ch sędziów linowych.

Obowiązkiem sędziego jest: a)ściśle przestrzegać prawidł gry, b) rozstrzygać kwestje sporne, c) kontrolować czas i notować wyniki gry.

Wyroki sędziego są nieodwoalne. Sędziowie linowi rozstrzygają czy piłka wyszła poza granice boiska.

Tradycyjna i ulubiona gra naszej młodzieży znana już była w Polsce w XIV wieku. Jako ćwiczenie jest wszelkotworze zmusza bowiem do pracy mięśni nóg, ramion i tułowia. Pod względem wychowawczo-społecznym stoi na równi z piłką nożną, gdyż wymaga dokładnego zgrania się drużyn, podwicienia dla dobra ogółu (drużyny) i ścisłego przestrzegania prawidł gry.

I. Boisko.
Prostokąt, którego krańce boki mają 25 mtr. dłuższe około 90 mtr. oznaczony linią białą wapnem. Od jednego z boków krótszych obranego za „królestwo” (metę górną) w odległości 25 mtr. oznaczony „półmetek” zasi 35 mtr. od półmetra „metę w polu”. „Półmetek” i „metę w polu” oznaczamy linią prostą przez całą szerokość pola gry i chorągiewkami po bokach i w środku (patrz rysunek 3). Dłuższe boki prostokąta przedłużamy poza „metę w polu”.

Palant

2. Przygoty do gry.

Pilka gumowa 6 cm. średnicy, waga 80 gram. Palant okrągły toczone z twardego mocnego drewna 90 cm. długości 4 cm. średnicy. 8 chorągiewek z zastrzałonymi końcami. Jeżeli drużyna nie posiada własnych jednakowych kostiumów, to odpowiednia ilość szarż jaskrawej barwy (np. 8 czerwonych, 8 niebieskich).

3. Gracze i ich czynności.

Do zawodów staje drużyna w sile 8 graczy z pośród których odróżnimy „matkę”, „wykupnika” i 6 graczy, posiadających kolejne numery, zwanych „bachorami”.

Gracze drużyny obowiązującej „królestwo” podbijają piłkę palantem i po dobrem podbiiciu starają się wykupić. Zaczynają podbijać „bachory” w kolejnym porządku następnie „wykupnika” i „matki”. Gracz, który po wykupieniu określonej liczby uderzeń nie zdolał się wykupić, czyni to po dobrem podbiiciu swego następcy.

Drużyna, zajmująca „metę w polu” ustawia się w następujący sposób:^{*)}

Trzech graczy, najczęściej skuwających przeciwnika zajmują miejsca za półmetkiem; jeden za połometkiem w środku boiska, dwaj pozostały 10 mtr. za nim z prawej i lewej strony.

W środku pola 25 mtr. za połometkiem staje matka, za nią z prawej i lewej strony ustawnią się gracze najlepiej chwytający „kampe”, dwóch koło mety w polu, dwóch za metą (patrz rysunek). Miejsca graczy na polu nie mogą być stałe. Jeżeli gracz na królestwie podbił piłkę silnie, to gracz stojący za metą biegną w tył, za niemi odpow-

wiednio cofają się dwa i następni i matka. Każdy z graczy w polu winien dobrze chwytać „kampe” („świecę”) szybko „szczurę” i złapać piłkę prosto do rąk podawać partnerowi znajdującejemu się w danej chwili najbliższej biegającego przeciwnika.

4. Cei gry.

Zdobycie „królestwa” i uzyskanie największej ilości punktów.

Dla strony na „królestwie”:

1) Celnie i daleko piłkę podbijaj.

2) Zręcznie i szybko biegać na metę w polu i z powrotem.

Dla strony „w polu”:

1) Pewnie chwytać piłkę („kampe”).

2) Szybko i prosto do rąk podawać partnerowi.

3) Celnie kci.

5. Cech trwania gry i losowania.

Los decyduje, która drużyna zajmuje „królestwo”. Losowanie może się odbywać w formie „wymierzanii”.

Gra trwa 40 minut. Jeżeli po upływie 20 min. drużyna, która wylosowała królestwo, utrzymała się na nim, to sędzia zarządza przerwę i zmianę met.

6. Przedmioty gry.

1) Gracze na królestwie podbijają w kolejnym porządku, zaczynając „bachory”, „wykupnik” i „matkę”.

2) Gracz podbiaca piłkę narwyczaj lewą ręką i podbiaja ją palantem, który trzyma w prawej ręce.

^{*)} Ustawienie graczy nie jest określone przepisem.

- 3) Gracz podbijający piłkę nie może przekroczyć linii królestwa.
- 4) „Bachorzy” podbijają jeden raz, „wykupnik” dwa razy, „matka” trzy razy.
- 5) Prawo powtórnego podbijania przysługuje graczom wykupionym.
- 6) Podbiecie jest dobre, gdy piłka przeszła za półmetek.
- 7) Podbiecie jest dobre, jeśli piłka odbiła się od gracza stojącego na półmetku i spadła przed półmetkiem.
- 8) Podbiecie jest złe, jeśli piłka nie została uderzona palantem.
- 9) Podbiecie jest złe, jeśli gracz podczas podbijania przekroczył choć częścią stopy granice królestwa.
- 10) Podbiecie jest złe, gdy piłka przeszła boczną granicę, nie dotknęwszy ziemi, ani żadnego z przeciwników.
- 11) Jeśli pierwszy gracz podbił piłkę i nie wybiegł, czyni to przy dobrem biciu jednego ze swoich następców.
- 12) Wykupiony jest ten gracz, który przeciągnie do „metry w polu” i z powrotem.
- 13) Gracz wykupujący się biegnąc na „metry w polu” może zatrzymać się na półmetku, lecz w drodze powrotnej zatrzymywać się nie wolno.
- 14) Piłka odrzucona na „królestwo” przed przybyciem gracza na metę lub półmetek unieważnia bieg.
- 15) Po oddaniu piłki na królestwo zaczynać bieg nie wolno.
- 16) Jeśli gracz wykupując się wybiegnie poza granicę boczną boiska, bieg zostaje unieważniony.

- Uwaga: jeśli został skutu, kucie jest ważne.
- 17) Wykupywać się można tylko po dobrem podbieciu.
 - 18) Bieg można dowolnie przerywać i wracać na metę w polu, królestwo lub półmetek.
 - 19) Gracz jest skutu jeśli poza królestwem został trafiony piłką (drużyna traci królestwo).
 - 20) Gracz jest skutu jeśli poza królestwem dotknął piłkę jakąkolwiek częścią ciała.
 - 21) Gracz jest skutu jeśli stojąc przed linią królestwa chwycił piłkę.
 - 22) Kucie jest nieważne, jeśli kujący biegnie z piłką w ręku.
 - 23) Kucie jest nieważne, gdy trafionego piłkę przeciwnicy umyślnie zatrzymali, lub mu w biegu przeszkodzili.
 - 24) Drużyna zdobywa królestwo, gdy „kampe” którykolwiek z graczy złapie.
 - 25) Drużyna zdobywa królestwo jeśli skuje przeciwnika.
- Utrata królestwa:
- 26) Drużyna traci królestwo, gdy gracz podbijający piłkę, wyrzucił palant z ręki poza królestwo.
 - 27) Drużyna traci królestwo, jeśli gracz z palantem w ręku wybiegł poza królestwo.
 - 28) Drużyna traci królestwo, gdy na niem nie ma ani jednego uprawnionego do bicia gracza („wygłoszenie”).
 - 29) Gra się przerywa na gwiazdek sędziego, gdy piłka została zgubiona.
- Uwaga: Czas stracony na poszukiwanie piłki nie wlicza się do czasu trwania gry.

I. PUNKTY.

Za każdego wykupionego „bachora” i „wykupekę” drużyna na królestwie zdobywa jeden punkt, za „matkę” dwa punkty.

II. SĘDZIA.

Sędzia przestrzega by prawidła gry nie były naruszone. W razie ich przekroczenia przez graczy, daje gwiazdek na przerwanie gry i wydaje odpowiednie zarządzenia. Sędzia nieodwoalnie rozstrzyga wszystkie sprawy. Sędzia dobiera sobie 2 pomocników (podsędziów).

Jeden z nich śledzi grę na królestwie, liczy i zapisuje zdobyte punkty, podbicia i biegi.

Drugi na „mecze w polu”, baczy by gracze wykupywający się dobiegali do linii „metry w polu”, zwraca uwagę na piłkę i kuscie.

Podsadek w razie gdy zauważa przekroczenie prawidel gry, zawiadamia o tem sędziego, sam nie wydaje żadnych przekroczeń.

Wskazówki.

Zaczynają podbijać piłkę na „królestwie” lepsi gracze, którzy sami powinni się wykupić. W drużynach zgranych matka wykupuje tylko wykupnika i siebie.

Piłka uderzona końcem palanta idzie najdalej. Podbiąć należy piłkę pod kątem ostrym; taką piłkę trudno chwycić, gdyż parzy idąc daleko tuż nad głowami graczy. Gracz podbijający winien baczyć by w chwili podbijania nie stał się zbyt blisko palanta.

Gracz wykupywający się musi całkowicie uzależnić bieg od miejsca gdzie się znajduje piłka, nie może jej tracić z oczu, powinien każdej chwili być gotowym do cofnięcia, lub wymknięcia się.

czy uchylenia przed piłką; winien biec o ile można bliżej linii boków boiska. Unikać należy biegów masowych, przy nich bowiem przeciwnik łatwo może skocząc unieść w gromadę.

Piłkę chwytać o rękach ugiętych cofając ręce ku sobie w momencie chwytu, gdyż inaczej piłka odbije się od rąk. Piłkę idącą dołem (zaczerną) chwytać rękoemd, by nie tracić czasu na podnoszenie z ziemi, gdy się odbije od nogi. Kuc, jeśli rzut jest pewny, w przeciwnym razie podwać piłkę partnerowi znajdująemu się bliżej uciekającego lub odchylić szybko piłkę na królestwo. Gracz „w polu” przedewszystkiem musi dostosować się do siły podbijania drużyny na królestwie. Jeśli który z przeciwników podbija daleko, należy zawczasu „rozciągnąć się” poza metę w polu lecz nie ściągnąć gracza z palmetka.

Kuc ku królestwu, gdyż w razie chybionego rzutu piłki wyprzedzi gracza, zmuszając go do cofnięcia się na metę w polu. Jeżeli kujemy w bok to należy rzut taki zabezpieczyć partnerem, który powinien stanąć po drugiej stronie biegającego i w razie gdy ten chybi mógłby piłkę chwycić i skocząc przeciwnika, w przeciwnym razie piłka leci daleko w bok, pozwalając drużynie na królestwie wykupywać się.

Zgranie się drużynie to umiejętność podbijania piłki tam, gdzie ona jest potrzebna, bez namysłu i szybko.

Drużyna B		przegrana	
		*	*
B	*		*
	*		*
	*	*	
	*	*	*
	*	*	*
	*	*	*
	*	*	*
	*	*	*
	*	*	*
A		*	*

Drużyna A		przegrana	
		*	*
A	*		*
	*	*	
	*	*	
	*	*	*
	*	*	*
	*	*	*
	*	*	*
	*	*	*
	*	*	*
B		*	*

W dwa ognie

Gra powyższa zasługuje ze wzachmiar na rozwijanie reakcji, daje bowiem bardzo wiele ruchu, wyrabia siłę, rzeczność, szybkość decyzji i orientację; prawidła jej są bardzo łatwe.

1. Przykłady.

Dla starszych chłopców pożądana jest normalna piłka nożna, młodzi zaś i dziewczęta powinni używać piłkę mniejszą, pięciotwórkę. Dla oznaczenia granic gry na boisku potrzeba 6 choragiwek wysokości 1,5 metra.

2. Teren gry.

Pole gry stanowi prostokąt 16 m. długości 12 m. szerokości, podzielony linią wraz z na dwie równe części; granice placu muszą być wyraźnie zaznaczone, jeśli gra się odbywa w sali to kredą, jeśli zaś ma miejsce na boisku to przy pomocy choragiwek i odpowiednich linii na ziemi.

Uwaga. Gra odbywająca się na egzaminacyjnym terenie t. j. w sali gimnastycznej lub na niewielkim dziecięciu, ma o wiele wywazy przebieg, niż gdy się odbywa na boisku, bo piłka silnie rzuciona odpada daleko od miejsca gry i wywołuje pewną przerwę w grze.

3. Gracze i ich umieszczenie.

Ilość graczy dla każdej partii wynosi 11. Gracze ustawiają się tak, że partie zajmują wylosowane połowy boiska, a jeden gracz z każdej partii staje poza granicą tylną przeciwników (patrz rysunek 1).

Uwaga. Określona powyżej ilość graczy stosuje się jedynie do „rozgrywek”. Pozostań jeśli idzie o zabawienie większej ilości młodzieży, to można tę liczbę przekroczyć nawet do 25 dla każdej partii (przy odpowiednim powiększeniu boiska), a gra tym samym nie straci na wartości.

4. Czas gry.

Celem gry dla każdej partii jest wybić piłkę z pola walki swoich przeciwników.

5. Przedmiot.

1. Los rozstrzyga, która partia rozpoczyna grę.
2. Jeden z graczy stojąc pośrodku rzutu siilnie piłkę w stronę któregośkolwiek z przeciwników.
3. Gracze mogą w czasie gry unikać uderzenia, padać, podskakiwać, biegać, nie wolno im natomiast wychodzić poza granicę swego boiska.
4. Trafiony udaje się natychmiast poza granicę tylną przeciwników.
5. Kto wyjdzie lub wybiegnie poza granicę swego boiska jest uznany za trafionego i idzie na granicę tylną przeciwników.
6. Uderzenie jest ważne jeśli gracz został trafiony piłką bezpośrednio t. j. bez uprzedniego odbicia piłki o ziemię, ścianę lub o innego gracza

7. Gracz stojący poza granicą tylną przeciwników rzuci w nich piłką, skoro tylko takowa znajdzie się na jego polu.

8. Trafienni gracze oblatują granicę tylną przeciwników i grają na tej granicy do końca gry wspólnie z graczem, który tam od początku gry się znajdował.

9. Nie wolno podnosić piłki z codzególnego pola lub z jego bocznego przedłużenia.

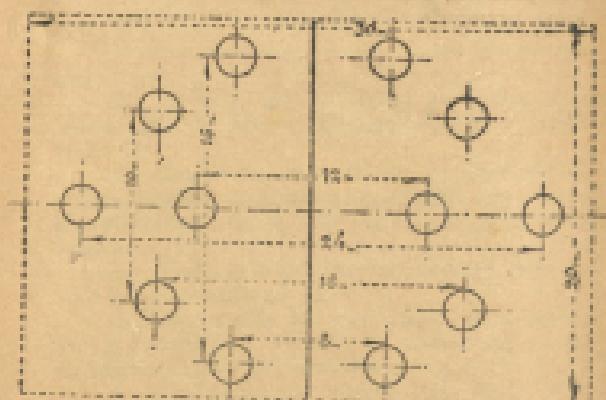
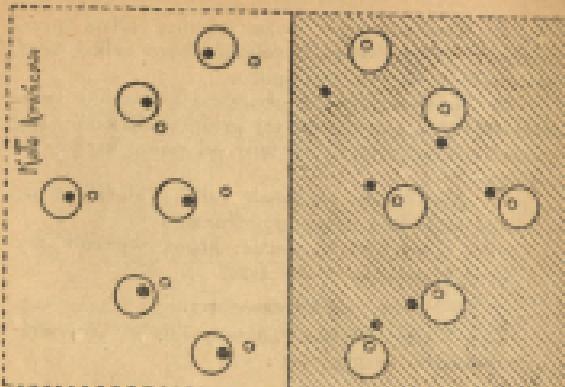
10. Zwycięża ta partia, która wprzód wybije swoich przeciwników (rys. 5).

6. Czas trwania gry.

Gra się zwykle „rozgrywkę”, „rewanż” i „decydującą rozgrywkę”.

7. Zmiana pól.

Po każdej partii następuje zmiana pól gry i rozpoczęta gry ostatni trafiony gracz z partii, która przegrała.

Wielki koszyk

Podaj dalej

— Gra ta uczy celnych i szybkich rzutów, strzycznych i pewnych chwytów z tych też względów jest doskonałą wprawką do gry koszykowej.

1. Boisko.

Prostokąt 30 mtr. długości 20 mtr. szerokości. Przez środek tego prostokąta, równolegle do krótszych boków, przeprowadzamy linie środkową i oznaczamy ją chorągiewkami po bokach, linia ta dzieli boisko na dwie równe części; na każdej z nich zakreślamy 6 kół o promieniu jednego metra w odległościach zaznaczonych na rysunku na str. #0.

2. Przybory do gry.

Pilka duża pięciówka (prątka), 2 chorągiewki i 12 szaf.

3. Gracze.

Do zawodów staje dwie drużyny po 12 graczy w każdej.

Gracze każdej drużyny zajmują miejsca na jednej połowie boiska w kółach na drugiej poziomie (patrz rys. 7). Najlepsi gracze grupują się przy „krańcowym kole”.

4. Cei gry.

Podanie piłki graczowi stojącemu w „krańcowym kole”.

6. Gra trwa gry i punkty.

Gra trwa 40 min. Po każdym zdobyciu punktu gracze zmieniają miejsca t. j. przechodzą z kół na pole i na odwrót. Wygrywa ta drużyna, która zdobędzie większą ilość punktów.

7. Przepis gry.

1. Los rozstrzyga, która strona rozpoczyna grę.

2. Rozpoczyna grę gracz stojący poza „krążkiem kołem”.

3. Gracze stojący poza kolami podają piłkę w kierunku „koła krańcowego” graczom stojącym w kółach po drugiej stronie boiska.

4. Skoro piłka zostanie schwytana przez gracza stojącego w „krążku koła”, drużyna zdobyje jeden punkt, następuje zmiana miejsc i grę rozpoczyna z poza koła ten, który ją ostatnio schwytał.

5. Gracze stojący poza kolami mogą swobodnie poruszać się na swojej połówce boiska, mogą nawet podnosić piłkę z kola nie wkraczając doń.

6. Gracze stojący w kółach mogą podnosić piłkę z poza kół nie wychodząc z nich.

7. Za błąd uważa się:

a) gdy gracz chce częścią stopy wkraczył do koła, lub wykroczył zen.

b) gdy przekroczył linię środkową boiska.

c) gdy popchnął przeciwnika.

d) gdy piłkę wybił z rąk przeciwnikowi.

8. Gdy popełniono błąd, sędzia gry przesywa i w miejscu popełnionego błędu oddaje piłkę stronie przeciwnej.

9. Gdy popełnił błąd gracz stojący poza

„krążkiem kołem” piłkę oddaje się jednemu z najbliższej stojących graczy w kole.

7. Sędzia.

Sędzia pilnuje by gracze przestrzegali prawidł gry, w razie popełnionego błędu przesywa grę i wydaje odpowiednie zarządzenia. Po zakończeniu gry ogłasza wyniki.

I. Graze.

Gra może po 11-u graczy w każdej drużynie. Drużyna wybiera sobie kapitana, który kieruje grą swoich towarzyszy.

2. Boisko.

Boisko powinno posiadać 25 m. długości 20 m. szerokości (rys. 8). Na jednym z krótszych boków oznacza się linię „miejsce dla graczy na królestwie”. W odległości 3 metrów od tej linii oznaczamy chorągiewkami kwadrat wielkości 15×15 m. tak, że jeden z boków kwadratu, stanowiący granicę królestwa jest zwrócony równolegle do „miejscu graczy na królestwie”.

Po środku granicy królestwa nawiązując do środka kwadratu nakreślamy koło średnicy 1 m. jako „miejsce dla podbijającego piłkę”. W odległości 1 metra od lewego boku kwadrata począwszy od „królestwa” nakreślamy linię jako „miejsce dla spalonej”.

Uwaga: Wielkość kwadratu trzeba przy nauce uzależnić od uprawnienia graczy; dla młodszych wystarczy 10×10 m.

3. Przęyny.

Palant okrągły wielkości 80 cm. średnicy 2,5 cm., piłka parciana lub wełniana wagi 50 gr. średnicy 7 cm. 4 chorągiewki długości 1,5 m.

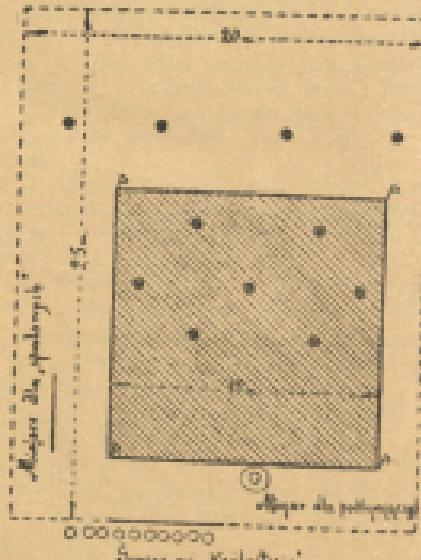
Uwaga: Dla młodszych graczy można stosować palant płaski.

4. Cel gry.

Zdobycie królestwa i zdysponowanie na nim największej ilości punktów.

Kwadrant.

Gra niniejsza w milę i zajmujący sposób przygotowuje młodzież do palanta. Uczy ona podbijania, chwytania piłki, krótkich biegów i tak potrzebnej w grze orientacji.

5. Prawida.

1. Los rozmieściiga, która drużyyna otrzymuje „królestwo”.
2. Drużyna będąca na królestwie ustawia się na „linii dla graczy” w szeregu.
3. Każdy gracz z drużyny na „królestwie” w porządku wskazanym przez kapitana podbija piłkę i „wykupuje się” t. j. przebiega kwadrat wokół poczynając od pierwszej prawej chorągiewki.
4. Bieg wokół kwadratu można sobie podzielić na cztery części.
 - a) Gracz jest „spalony”.
 - b) gdy nie podbił piłki poza „królestwo”.
 - c) gdy podbił piłkę, a nie zdążył dobiec i dotknąć chorągiewki, podczas gdy strona przeciwna odrzuciła piłkę na „królestwo”.
 - d) gdy podbił skośnie t. j. tak, że nie dotknąwszy ziemi ani gracza przeszła poza boczną granicę kwadratu.
 - e) gdy podbieg z palantem lub rzucił go przed linię „królestwa”.
 - f) gdy piłka została złapana (obserwator).
5. Gracz „spalony” natychmiast udaje się na „miejscie dla spalonego”.
6. Gracz, który się „wykupił” ma prawo wyzwolić jednego „spalonego”, który wtedy wraca na „królestwo”.
7. Za każdego „wykupionego” gracza drużyna liczy sobie jeden punkt.
8. O ile zbierze się większa ilość graczy poza jednej chorągiewce mogą utworzyć łańcuch.
9. Drużyna traci królestwo:
 - a) gdy przeciwnicy piłkę schwytali jednoraz.
 - b) gdy nie ma na nim ani jednego sprawionego do bitia gracza.

6. Gara trwania gry.

Gra trwa 40 minut. Jeżeli po upływie 20 min. drużyna wylosowana trzyma się na „królestwie” to następuje zmiana met.

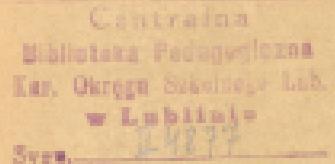
Wygrywa ta drużyna, która otrzyma większą ilość punktów.

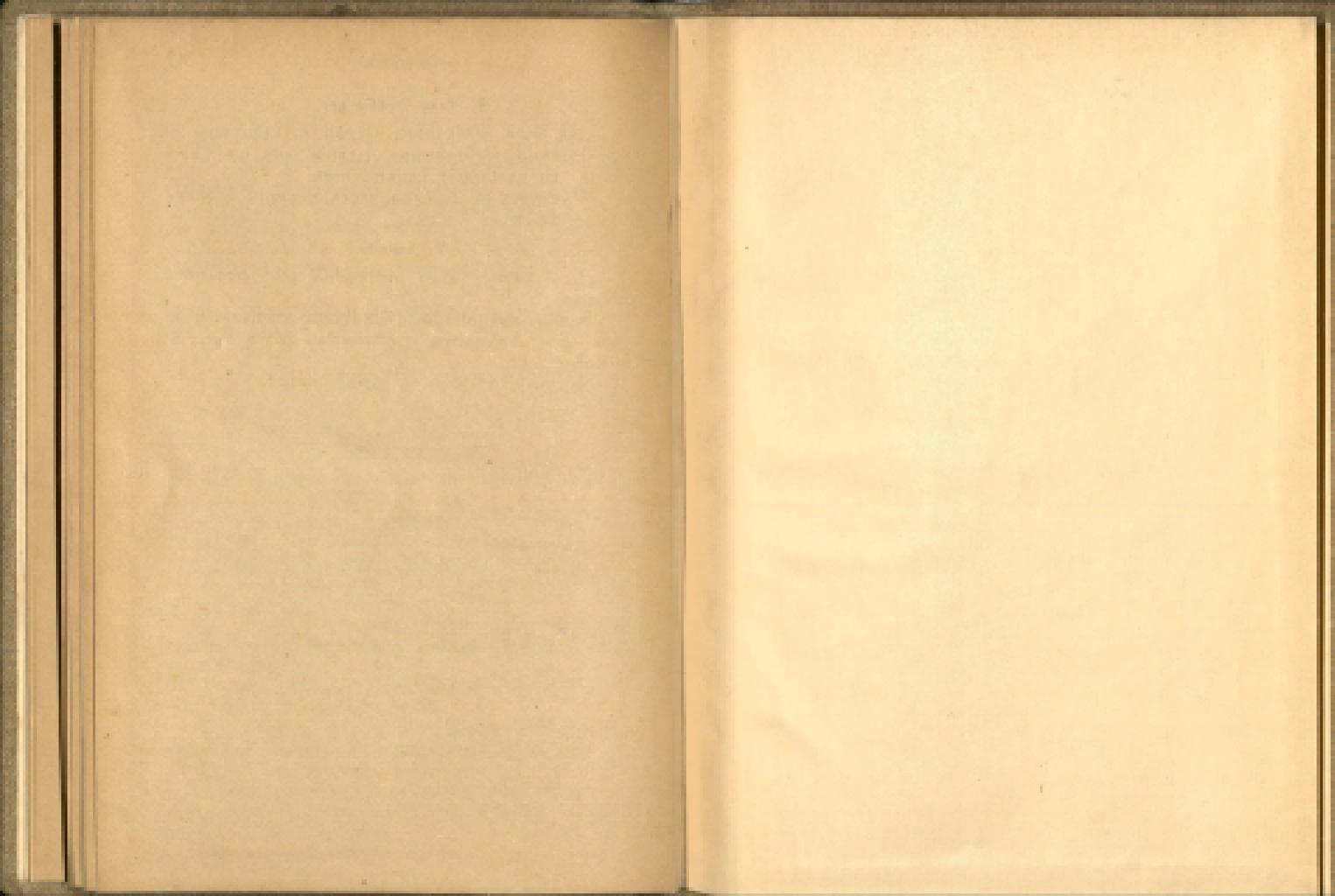
7. Sędzia.

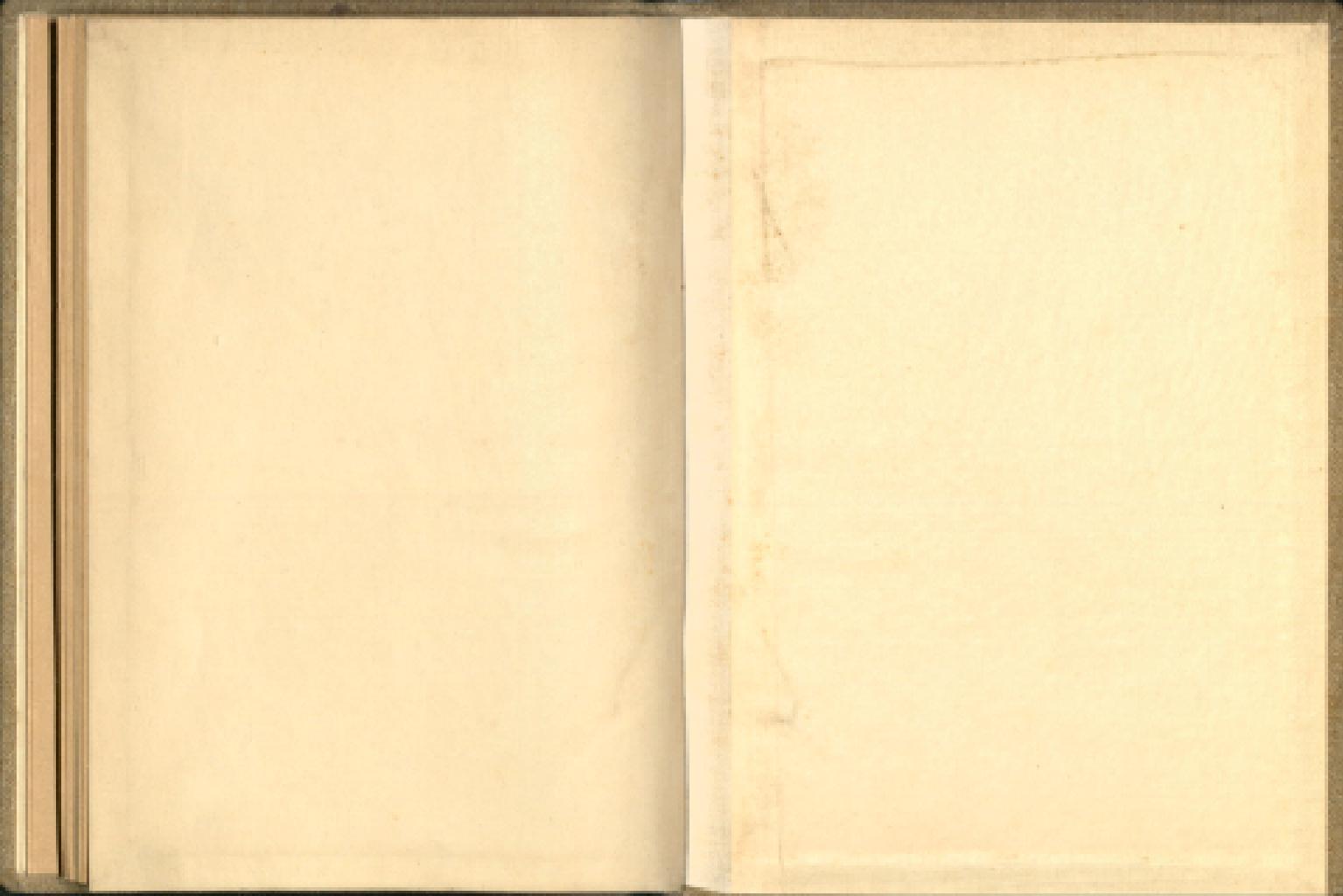
Przy każdej grze niezbędną jest obecność sędziego.

Sędzia sygnalizuje gwizkiem przejęcie piłki przez linię „królestwa” i stwierdza gdy gracz jest „spalony”.

Wyroki sędziego są nieodwoalne.

Pedag. Biblioteka Wojewódzka
w Lublinie

4877